

Factsheet: NL05_Puntbeek

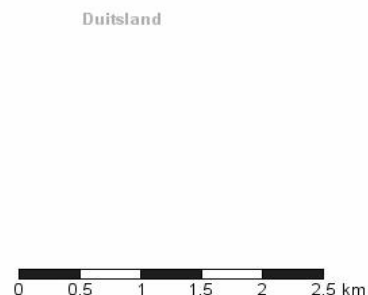
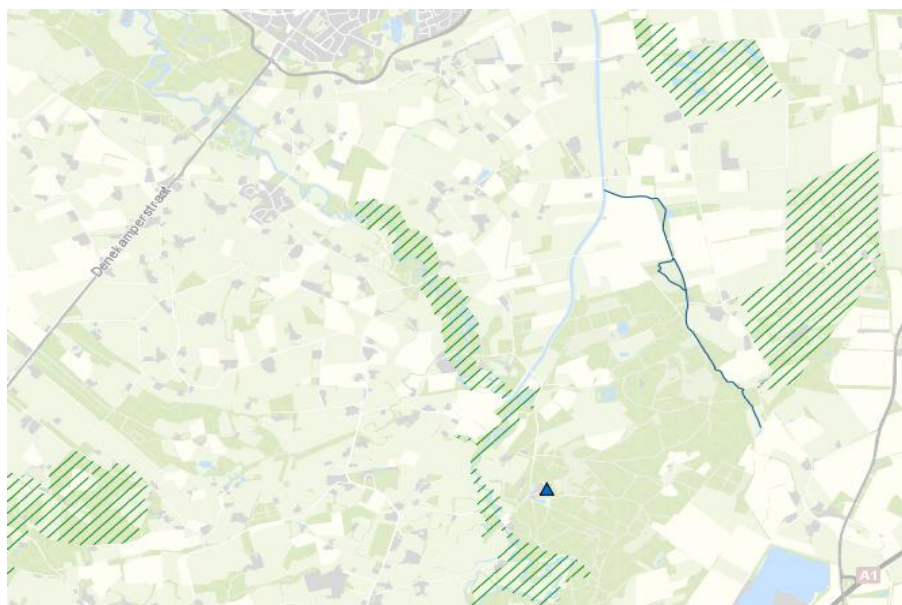
Puntbeek

De informatie die in deze factsheet wordt weergegeven is bijgewerkt tot en met het moment van het aanmaken van deze factsheet, zoals vermeld in de voettekst. Deze factsheet is een werkversie ten behoeve van eigen gebruik door de waterbeheerder. Hoewel waterbeheerders en Informatiehuis Water alles in het werk gesteld hebben om de meest actuele gegevens in deze factsheet te verwerken, kan niet worden uitgesloten dat de factsheet onjuiste of onvolledige informatie bevat.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken en de status van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Puntbeek	Code:	NL05_Puntbeek
Deelstroomgebied:	Rijn Oost	Type:	R5
Waterbeheerder:	Waterschap Vechtstromen	Status:	Sterk Veranderd
		Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie:	Nee
Provincies:	Provincie Overijssel		
Gemeenten:	Losser		

KRW Oppervlaktewaterlichaam	Winningen voor menselijke consumptie:
Natura2000 gebied	Publieke grondwaterwinning
Schelpdierwater	Industriële grondwaterwinning
Zwemwaterlocatie	Overige grondwaterwinning
	Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

Een langzaam stromende, deels gekanaliseerde beek op zandgrond, behorend tot het stroomgebied van de Dinkel. De bovenloop kent nog een deels meanderend lengteprofiel. Het dwarsprofiel is echter ook in dit beboste beekdeel aangetast. Het waterlichaam wordt ondermeer gevoed uit het Natura2000 gebied Dinkelland (Punthuizen) en Duitse natuurgebieden zoals het Syenvenn. In de SGBP1 periode is het effluent uit Gildehaus afgekoppeld. De benedenloop is in droge zomers veelal stagnant en de bovenloop onvoldoende watervoerend. De beek is sterk verstuwd en kent vast peilbeheer. De Puntbeek kende oorspronkelijk een natuurlijke beekverbinding via de Sombekkebeek en Geele beek naar de Dinkel. Het Omleidingskanaal is deels over het oude Puntbeektrace graven. Grondgebruik: 56% landbouw, 43% bos/natuur en 1% stedelijk. Het afwateringsgebied is 436 hectare groot en de waterlichaamlengte bedraagt 3,4 km. De beek is niet bereikbaar en passeerbaar voor vis.

Streefbeeld.

De benedenloop is permanent watervoerend en zomers stagnant. De bovenloop is zomers onvoldoende watervoerend en droogvallend. De beek is niet vrij afstromend. Er wordt een vast peilbeheer gevoerd. Inrichting is geoptimaliseerd waar dit mogelijk is in samenhang met natuur. Buiten natuurgebieden streven naar meer natuurlijker inrichting en beheer oeverstroken, indien mogelijk zonder aankoop oeverzones. De oevers zijn begroeid met struiken en bomen in natuurgebieden, daarbuiten afhankelijk van mogelijkheden andere gebiedsfuncties. De beek is niet bereikbaar vanwege barrières in het Omleidingskanaal, maar wel passeerbaar voor planten en dieren. KRW doelsoorten zijn bijvoorbeeld bermpje, kleine water epepe, teer vederkruid, bosbeekjuffer en harig schrijvertje.

Beschermde gebieden:

- **Habitatrichtlijn gebied**
Dinkelland (NL_HAB_49)

Status: Sterk Veranderd

De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Stuwen, dammen en reservoirs
- Drainage

Hydromorfologische herstelmaatregelen die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten aan gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

	gebruiksfuncties				
Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Anders, zie toelichting				■	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie:	Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering
Motivering:	<p>Een belangrijke maatregel om de natuurlijkheid van beken en rivieren te optimaliseren is het instellen van een natuurlijk grond- en oppervlaktewaterpeil in combinatie met herstel van het natuurlijke lengte- en dwarsprofiel van de waterloop. Een natuurlijk peil kan bereikt worden door het verhogen van de drainagebasis, het dempen van waterlopen in het stroomgebied en het verwijderen van stuwen. In landbouwgebied kan dit echter leiden tot verslechtering van de berijdbaarheid van landbouwpercelen en een vermindering van de gewasopbrengst. Deze voor de landbouw negatieve gevolgen zijn niet te mitigeren door aanpassingen in de landbouwpraktijk, terwijl het verplaatsen van de landbouwfunctie naar andere gebieden alleen tegen onevenredig hoge kosten mogelijk is. Verder is herstel van natuurlijke processen, zowel in de omgeving (zandverstuivingen, broekbos ontwikkeling) als in de rivier zelf (actieve meandering) van belang. Volledig herstel van dergelijke processen gaat ten koste van de veiligheid van inwoners en bestaande ruimtelijke functies als wonen en werken.</p> <p>Zie : www.vechtstromen.nl/wbp-kw "Ecologische doelen en verantwoording status waterlichamen waterschap Regge en Dinkel; Knol Bert .W. et al, 2009".</p> <p>Zie : www.vechtstromen.nl/wbp-kw "Achtergronddocument Kaderrichtlijn Water; Onderbouwing van het maatregelenpakket 2015-2027; Waterschap Vechtstromen, 2015"</p>

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten

Motivering:

Zie : www.vechtstromen.nl/wbp-kw

"Ecologische doelen en verantwoording status waterlichamen waterschap Regge en Dinkel;
Knol Bert .W. et al, 2009".

Zie : www.vechtstromen.nl/wbp-kw

"Achtergronddocument Kaderrichtlijn Water; Onderbouwing van het maatregelenpakket 2015-2027; Waterschap Vechtstromen, 2015"

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (P) door gebruiksfuncties (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten (I) ervan. Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Menselijke activiteiten en effecten

Categorie	Belasting	Functie	Effect
diffuse bronnen	Landbouwactiviteiten	Landbouw	Af- en uitspoeling van landbouw meststoffen. Hoge stikstof gehalten bemoeilijken het behalen van de nutriënt doelen.
regulering waterbeweging	Dammen, dijken, kribben en stuwen voor landbouwactiviteiten	Landbouw	<p>1. Stuwen. Onnatuurlijk peilbeheer verstoort de natuurlijke watervoering. Het veroorzaakt een onnatuurlijk dynamisch waterpeil en stilstaand water. Het verhindert het behalen van doelen voor de kwaliteitselementen hydromorfologie, vis, macrofauna en waterflora.</p> <p>2. Barrières voor vismigratie. Verhinderende vrije vismigratie belemmert behalen gewenste doelen voor kwaliteitselement vis.</p>

regulering waterbeweging	Hydrologische verandering watersysteem - anders / overig	Anders	<p>1. Verstoorde hydrologie stroomgebied. Versnelde afvoer. Ontbossing, aanleg verhard oppervlak (wegen, huizen), drainage, gegraven ontwateringsloten etc. tbv functies landbouw, stedelijke ontwikkeling en hoogwaterbescherming in het gehele stroomgebied tast de hydrologie aan, het veroorzaakt snelle waterafvoer. Piekafvoer veroorzaakt erosie en wegspoelen van macrofauna en visbroed. Versnelde waterafvoer draagt bij aan droogval van het waterlichaam en bovenlopen.</p> <p>2. Het oorspronkelijke stroomgebied is aangetast. De Puntbeek is van nature een bovenloop van de Sombeek welke uitmondde in de Geelebeek. Vanwege het graven van het Dinkel Omleidingskanaal is de Puntbeek afgesneden van het benedenstroomse beken stroomgebied. Hierdoor kunnen diadrome vissen de Puntbeek niet meer bereiken. Dit bemoeilijkt het behalen van doelen voor de kwaliteitselementen hydromorfologie, vis en macrofauna.</p>
regulering waterbeweging	Andere hydromorfologische wijziging	Anders	<p>Waterloop onderhoud: Maaien, schonen, boomkap en snoeien t.b.v. functies als landbouw, hoogwaterbescherming en stedelijke ontwikkeling. Maaien en schonen wordt uitgevoerd ter voorkoming van wateroverlast en onkruidverspreiding. Maaien en schonen van takken en hout verstoort het leefmilieu. Snoeien en roeien van beek begeleidend houtige begroeiing tast het leefklimaat en het habitat van beekorganismen aan. Dit heeft een negatief effect op de kwaliteitselementen hydromorfologie, waterflora, vis en macrofauna.</p>

overige belastingen	Andere antropogene belastingen	Anders	Meststoffen uit Duitsland dragen bij aan hoge nutriënt gehalten. Hoge stikstof gehalten bemoeilijken het behalen van de nutriënt doelen.
---------------------	--------------------------------	--------	--

Toelichting:

Zie : www.vechtstromen.nl/wbp-krw

“Ecologische doelen en verantwoording status waterlichamen waterschap Regge en Dinkel; Knol Bert .W. et al, 2009”.

Zie : www.vechtstromen.nl/wbp-krw

“Achtergronddocument Kaderrichtlijn Water; Onderbouwing van het maatregelenpakket 2015-2027; Waterschap Vechtstromen, 2015”

3. Doelen en toestand

Dit onderdeel beschrijft doelen en toestand (S) van het waterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien wordt afgeweken van nationaal vastgestelde doelen en indien de toestand achteruit gaat. Duidelijk wordt voor welke biologische groepen en stoffen het waterlichaam niet voldoet (I).

Ecologische toestand

Biologie	GEP	Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Macrofauna (EKR)	≥ 0,50	 *			
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,50	 *			
Vis (EKR)	≥ 0,25	 *			
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT		

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zomergemiddelde) (mg P/l)	≤ 0,11	 *			
Stikstof totaal (zomergemiddelde) (mg N/l)	≤ 2,30	 *			
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT		
Zoutgehalte (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	≤ 150	 *			
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	 *			
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	5,5 - 8,5	 *			
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zomergemiddelde) (%)	70 - 120	 *			
Doorzicht (zomergemiddelde) (m)	NVT	NVT	NVT		

Specifieke verontreinigende stoffen (normoverschrijding)

- Geen Specifieke verontreinigende stoffen (normoverschrijding)

Legenda: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig oranje = ontoereikend
 rood = slecht / voldoet niet leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een expertoordeel.

Afhankelijk van het type KRW-waterlichaam dat gebruikt is voor de toestandsbeoordeling (het doeltype, hier R5) zijn bepaalde maatlaten niet van toepassing. Deze maatlaten zijn met NVT in de toestandskolommen gemarkeerd.

A: Er is sprake van achteruitgang van de toestand ten opzichte van 2009

Motivering ecologische toestand:

Zie onderdeel "belastingen".

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen

- Geen Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:

Er is geen motivering beschikbaar.

Eindoordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Prognose 2021	Prognose 2027
Chemie	Chemie totaal	 *			
	Ubiquitaire stoffen				
	Niet-Ubiquitaire stoffen				
Ecologie	Ecologie totaal	 *			
	Biologie totaal	 *			
	Fysische chemie	 *			
	Specifieke verontreinigende stoffen	 *			

Legenda:

- Chemie: blauw = goed / voldoet rood = niet goed / voldoet niet

- Ecologie: blauw = zeer goed / voldoet groen = goed geel = matig
 oranje = ontoereikend rood = slecht / voldoet niet

*: deze toestandsbeoordeling betreft een expertoordeel.

Onder ubiquitaire stoffen wordt verstaan: stoffen waarvan de productie of het gebruik al is verboden, maar die vanwege persistentie nog lang in het milieu zullen voorkomen.

Toelichting:

Voor de motivering van de prognose 2027 wordt verwezen naar paragraaf 2.4 van : "Achtergronddocument Kaderrichtlijn Water; Onderbouwing van het maatregelenpakket 2015-2027; Waterschap Vechtstromen, 2015".

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam: Afkoppelen effluent RWZI Gildehaus	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: aanpassen inlaat / doorspoelen / scheiden water	
Initiatiefnemer: Waterkwaliteitsbeheerder Niedersachsen	
Voortgang: Uitgevoerd: 1	Motivering:
Toelichting:	

Oorspronkelijke naam: Beperkt onderhoud	Omvang: 3 km
SGBP omschrijving: uitvoeren actief vegetatie- / waterkwaliteitsbeheer	
Initiatiefnemer: Waterschap Vechtstromen	
Voortgang: Uitgevoerd: 3	Motivering:
Toelichting:	

Oorspronkelijke naam: Hermeandering en/of natuurlijke inrichting (binnen 2 x 15 meter), realiseren tweezijdige natuurlijke	Omvang: 3 km
SGBP omschrijving: verbreden / hermeanderen / nvo; (snel) stromend water	
Initiatiefnemer: Waterschap Vechtstromen	
Voortgang: Uitgevoerd: 3	Motivering:
Toelichting:	

Oorspronkelijke naam: Realiseren vispassage	Omvang: 2 stuks
SGBP omschrijving: vispasseerbaar maken kunstwerk	
Initiatiefnemer: Waterschap Vechtstromen	
Voortgang: Uitgevoerd: 1 Ingetrokken: 1	Motivering: Realisatie vispasseerbaarheid gehele waterlichaam draagt niet effectief bij aan behalen doel.
Toelichting: Puntbeek wordt niet bereikbaar voor vis in verband met barrières in Omleidingskanaal. Benedenstroomse stuw vispasseerbaar maken is niet effectief.	

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015

Maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021

Er zijn geen maatregelen gepland in de periode 2016-2021.

Maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Er zijn geen maatregelen gepland in de periode 2022-2027.

Toelichting:

Waterschap Vechtstromen heeft voor de Krw maatregelen gekozen voor een indeling van waterlichamen met basis, midden of een hoge ambitie, passend bij het provinciale omgevingsbeleid. In veel gevallen kost herinrichten ruimte. Hoe breed waterlopen worden hangt af van de ambitie en de beschikbaarheid van grond. We houden rekening met stroken variërend van 2,5 tot 25 meter breed aan beide zijden van de waterloop, maar niet meer dan nodig. Vaak spelen er in de projecten ook andere doelen en belangen, zoals het vasthouden van water of het realiseren van nieuwe natuur en is de uiteindelijke inrichting maatwerk. Functiestapelings kan leiden tot een grotere ruimte vraag dan alleen voor water nodig is. In alle gevallen zal de planvorming in nauw overleg plaatsvinden met partners en belanghebbenden.

Zie ook onderdeel "belastingen".

Zie : www.vechtstromen.nl/wbp-krw

"Ecologische doelen en verantwoording status waterlichamen waterschap Regge en Dinkel; Knol Bert .W. et al, 2009".

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een uitzondering gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motiveringen hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Voor alle stoffen en kwaliteitselementen waarvoor in onderdeel '3. Doelen en toestand' is aangegeven dat de prognose voor 2021 niet "goed" is, is fasering aan de orde.

Technisch onhaalbaar	stikstof totaal
----------------------	-----------------

Motivering per motiveringsgrond:

Technisch onhaalbaar

Het generieke Rijks meststoffenbeleid moet leiden tot een lagere belasting van uit de landbouw. Naar verwachting zal de emissie verminderen. Er is tevens sprake van voorbelasting uit Niedersachsen.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.